La transposició de la Directiva 2001/29/CE sobre drets d'autor i l'impacte sobre les biblioteques i centres similars : elements per al debat

Autora: **Patricia Riera Barsallo**

Directora dels Serveis de Documentació de la Biblioteca de la UOC
Membre del grup BPI de FESABID
Membre del Copyright Group de EBLIDA

- Resum
- Introducció
- La Directiva 2001/29/CE, un text que no deixa indiferent
- Els intents de transposició de la Directiva 2001/29/CE
- Conclusions

RESUM

A Espanya encara tenim pendent la transposició de la Directiva 2001/29/CE "*relativa a la armonización de determinados aspectos de los derechos de autor y derechos afines a los derechos de autor en la sociedad de la información*", la qual suposarà una modificació del marc legal que regula aquesta matèria.

Fins ara, han estat conegudes dues propostes de transposició i serà segurament aquest any – almenys, així ho ha expressat als mitjans de comunicació l'actual Ministre de Cultura– quan es durà a terme la modificació de la vigent Llei de Propietat Intel·lectual.

En aquest article s'analitzen els aspectes de la Directiva que més poden afectar el desenvolupament dels serveis que ofereixen les biblioteques i centres similars, prestant atenció als punts que poden ser més conflictius a la llum de les dues propostes que fins al moment s'han plantejat.

L'objectiu d'aquest anàlisis no és altra que posar sobre la taula els diferents temes que estan en lloc: aconseguir un marc legal en matèria de drets d'autor que contempli de forma adequada les necessitats del nostre sector és vital si volem continuar operant a la societat en condicions favorables.

En aquest sentit, conèixer el text de la Directiva i les seves possibilitat – e inconvenients – ens donarà avantatges com a sector ja que podrem defensar millor les necessitats dels nostres usuaris davant els poder públics responsables de dur a terme la implementació i consegüent modificació de l'actual marc legal en matèria de drets d'autor.

Copyright © Biblioteca Virtual de la UOC, 2004

INTRODUCCIÓ

La regulació dels drets d'autor és un tema que afecta molt als nostres serveis i activitats.
La raó? Nosaltres treballem amb allò que es objecte dels drets d'autor: les obres i prestacions protegides.

Quan a les biblioteques realitzem fotocòpies d'articles de revistes, digitalitzem capítols d'un llibre, deixem en préstec un audiovisual, reproduïm una obra sencera per assegurar la preservació d'un exemplar, etc., estem duent a terme el que el marc legal dels drets d'autor qualifica d'actes d'explotació.

Reproduir, distribuir, comunicar públicament, transformar una obra són alguns dels actes d'explotació que el marc legal transforma en drets exclusius del titular dels drets d'autor – és a dir, que només aquella o aquelles persones que tinguin la titularitat dels drets d'autor podrà autoritzar o prohibir que tercers els portin a terme –

Així, l'actual Llei de Propietat Intel·lectual vigent a Espanya (aprovada pel Real Decreto Legislativo 1/1996 de 12 d'abril; a partir d'ara, TRLPI[1]) contempla els següents drets d'explotació o drets patrimonials

> **Reproducció** (Art. 18 del TRLPI): *"Se entiende por reproducción la fijación de la obra en un medio que permita su comunicación y la obtención de copias de toda o parte de ella"*
>
> **Distribució** (Art. 19 del TRLPI): *"Se entiende por distribución la puesta a disposición del público del original o copias de la obra mediante su venta, alquiler, préstamo o de cualquier otra forma"*
>
> **Comunicació pública** (Art. 20 del TRLPI): *"Se entenderá por comunicación pública todo acto por el cual una pluralidad de personas pueda tener acceso a la obra sin previa distribución de ejemplares a cada una de ellas. No se considerará pública la comunicación cuando se celebre dentro de un ámbito estrictamente doméstico que no esté integrado o conectado a una red de difusión de cualquier tipo "*
>
> **Transformació** (Art. 21 del TRLPI): *"La transformación de una obra comprende su traducción, adaptación y cualquier otra modificación en su forma de la que se derive una obra diferente"*

Davant aquests drets que el titular té en exclusiva, la regulació en matèria de drets d'autor també estableix uns límits a aquests drets.

Articula així un sistema de equilibri d'interessos, donant cabuda, davant els interessos dels titulars, als interessos dels usuaris i usuàries de les seves obres.
En aquest sentit, l'actual llei de propietat intel·lectual recull una sèrie de límits contemplats als articles 31 fins 40, gràcies als quals podem dur a terme actes d'explotació de les obres protegides sense necessitar l'autorització del titular ni pagar (en alguns casos) remuneració alguna.

D'entre la llista de límits que contempla el TRLPI, el contemplat a l'article 37 fa referència directament a algunes de les tasques que duem a terme a les biblioteques i centres similars. I és que gràcies a aquest límit, les biblioteques i altres centres que indica el propi article, podem dur a terme:

[1] Sigles de Text Refós de la Llei de Propietat Intel·lectual

Copyright © Biblioteca Virtual de la UOC, 2004

- actes de reproducció (és a dir, fotocòpies i còpies digitals) d'obres protegides (llibres, audiovisuals, etc) sense requerir autorització del titular ni pagar cap mena de remuneració, sempre i quan dites reproduccions es realitzen per finalitats de recerca,

- préstec d'obres (obres impreses, audiovisuals, etc) sense requerir autorització del titular ni pagar cap mena de remuneració.

És justament aquest lloc d'interessos – que es reflecteixen en el reconeixement d'uns drets i d'uns límits als drets – l'origen de gran part de les discussions en matèria de drets d'autor.

Fer compatibles els legítims interessos dels titulars amb els també legítims interessos dels usuaris de les seves obres suposa aconseguir definir un marc legal que mantingui un equilibri gràcies al qual totes les parts implicades en treguin profit.

Sens dubte, dintre d'aquesta dinàmica, el punt d'inflexió l'ha marcat l'avenç tecnològic.
I és que la tecnologia ha donat una nova dimensió a les conseqüències i fins i tot les definicions, dels actes d'explotació protegits pels drets exclusius que es reconeixen als titulars.

Per posar en exemple, la reproducció que s'identificava principalment amb la fotocòpia ha sofert un canvi substancial amb l'aparició de la còpia digital. No és que la fotocòpia indiscriminada d'obres sigui ara menys danyosa que abans. El problema és que la còpia digital i les seves característiques (còpies idèntiques a l'original, en número il·limitat, en poc temps i a uns costos cada cop més baixos) suposa una altra dimensió al problema.

Evidentment, els límits també s'han vist afectats per aquesta revolució tecnològica. I és que el legislador ha hagut d'analitzar les possibles conseqüències derivades dels límits marcats fins ara a la llum de les noves possibilitats que dona la tecnologia.

Davant aquest canvis, s'ha fet necessari replantejar-se el marc legal dels drets d'autor per tal de:

- comprovar que el concepte i la protecció dels drets reconeguts (dret de reproducció, dret de comunicació pública, dret de transformació) continua tenint vigència en el marc actual de desenvolupament tecnològic,

- revisar el sistema de límits per assegurar que, davant les noves tecnologies, continuàvem sent adients.

LA DIRECTIVA 2001/29/CE, UN TEXT QUE NO DEIXA INDIFERENT

Al maig de 2001, la Comissió Europea va donar per tancat el llarg i difícil procés d'aprovació d'una directiva que tenia com a objectiu adaptar el marc legal que regula els drets d'autor als canvis introduïts per la tecnologia tot assolint una harmonització de les legislacions que a cada Estat Membre regulaven aquesta matèria.

El camí recorregut fins arribar al text definitiu no va ser fàcil degut al gran nombre d'interessos en lloc i a la pressió que cadascuna de les parts implicades va fer per aconseguir reflectir en el marc legal les seves aspiracions.

En defensa dels interessos de les biblioteques i centres similars, va jugar sens dubte un important paper l'organització europea EBLIDA (*European Bureau of Library, Information and Documentation Associations* [2]), organització que agrupa associacions de bibliotecaris i documentalistes d'arreu d'Europa i que per mitja del seu Copyright Expert Group va portar a terme una intensa tasca d'anàlisis, presentació d'al·legacions i campanyes de *lobby* a favor del nostre sector.

Moltes coses es poden dir del text de la Directiva sobre drets d'autor, però sens dubte hi ha coincidència en afirmar que no va deixar ningú indiferent.
Des del sector bibliotecari, i en concret, des d'EBLIDA i el Grup Biblioteques i Propietat Intel·lectual de FESABID (Grup BPI), aquests són els principals punts controvertits del text legal:

1) Característica de la llista d'excepcions

La llista de límits o excepcions als drets d'autor que contempla la Directiva al seu article 5 es va configurar com una llista tancada i de transposició no obligatòria[3] per a cada país membre.

El fet que sigui una llista tancada implica que en el moment de la transposició no es podran contemplar límits que no hi siguin ja a dita llista. L'única excepció seran els casos de límits que cada país ja contempli i que afectin única i exclusivament al món analògic[4] (els a dir, límits que afectin la reproducció en paper – fotocòpia – o límits que afectin al dret de distribució – dret que per definició només pot afectar al món analògic -).
Cap altra dret que afecti a un acte d'explotació (i al seu respectiu dret) que tingui lloc al món digital podrà ser inclòs o mantingut a la legislació de cada país si prèviament no ha estat contemplat al text de la Directiva - això afecta clarament als límits als drets de comunicació pública i de reproducció en entorns digitals (còpia digital) -.

Per altra banda, la no obligatorietat de transposició de la llista de límits, afectarà directament a la harmonització tant desitjada per la pròpia Directiva. I és que la batalla que es va produir a nivell comunitari entre les diferents parts implicades per a veure – o no veure – reflectits una sèrie de límits en l'article 5, es tornarà a reproduir a nivell estatal.
En conseqüència, el límits que cada país contempli seran el fruit d'aquest joc de forces i no pas d'un procés d'harmonització que aconsegueixi un tractament homogeni d'aquesta matèria a nivell de la UE, a banda, es clar, de traspassar la conflictivitat associada a aquesta matèria a nivell intern de cada país.

2) Possibilitat de subjectar el gaudiment dels límits al pagament d'una compensació equitativa

Un dels elements que crida més l'atenció al nostre sector és la forma que va emprar la Directiva per obrir la possibilitat de que qualsevol dels límits (contemplats a la llista del l'article 5) que cada país incorporés a la seva legislació quedés subjectat al pagament d'una remuneració equitativa.

---

[2] Pàgina de EBLIDA consultable a http://www.eblida.org/
[3] A excepció del límit contemplat a l'article 5.1, relatiu a les còpies o reproduccions de caràcter provisional, transitori o accessori i que siguin part integrant i essencial d'un procés tecnològic
[4] Article 5.3 o de la Directiva 2001/29/CE

Tot i el que es podria pensar després d'una primera lectura de l'article 5, el fet que alguns dels articles incorporin a la seva redacció la indicació "*siempre que los titulares de los derechos reciban una compensación equitativa*" i d'altres no, no té per que ser rellevant a l'hora de fer el procés de transposició si atenem al contingut del Considerando 36:

> "*Los Estados miembros pueden prever una compensación equitativa a los titulares de los derechos también cuando apliquen las disposiciones facultativas relativas a las excepciones o limitaciones que no requieren dicha compensación.*"

En definitiva, ni tant sols en aquest punt tan vital per determinar les condicions de gaudiment dels límits als drets d'autor, la Directiva va donar un criteri tancat i de consens, traspassant les discussions als processos posteriors que tindran lloc a cada Estat per mitjà, no d'un article del text legal, si no d'un "considerando" (els quals s'haurien hagut de limitar a donar explicacions sobre les raons que van motivar el text de la norma)

3) Tractament de les Mesures Tecnològiques de Protecció (MTP)

Si per part dels titulars dels drets d'autor, la tecnologia s'associa indefectiblement a la violació sistemàtica de les seves obres en l'entorn digital, les mesures tecnològiques de protecció són l'altre cara de la moneda.

I és que al voltant d'aquest tipus de sistemes - que podem definir com tota aquella tècnica o dispositiu que té per objectiu prevenir o impedir la violació dels drets d'autor, l'accés a una obra protegida o l'ús d'aquesta sense l'autorització dels titulars - s'està produint un intens debat sobre la seva incidència en el gaudiment efectiu dels límits als drets d'autor.

El desenvolupament i implantació d'aquest tipus de sistemes, tot i ser una bona solució als problemes derivats de la pirateria d'obres en l'entorn digital, estan començant a col·lisionar amb l'exercici pacífic dels límits als drets d'autor per part dels usuari. Per posar un exemple, la reproducció amb finalitats de recerca que pot fer una biblioteca en virtut del límit contemplat a l'article 37.1 del TRLPI pot no ser viable si l'obra que necessitem reproduir incorpora un sistema anticòpia.

Davant aquesta situació, la primera opció per la que podria optar el bibliotecari o bibliotecària afectat seria la de trencar la protecció que la MTP – en aquest cas, un sistema anticòpia – per tal de poder portar a terme la reproducció contemplada en el límit.
Però, malauradament, la Directiva ha tancat aquesta possibilitat.

En el moment de regular aquest aspecte, la Comissió Europea hauria pogut optar per la solució que va establir el Tractat de l' Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual (OMPI) sobre drets d'autor de l'any 1996[5]
Aquest Tractat, al seu article 11 contemplava el següent en relació a les MTP:

> "*Obligaciones relativas a las medidas tecnológicas*
>
> *Las Partes Contratantes proporcionarán protección jurídica adecuada y recursos jurídicos efectivos contra la acción de eludir las medidas tecnológicas efectivas que sean utilizadas por los autores en relación con el ejercicio de sus derechos en virtud del presente Tratado o del Convenio de Berna y que,*

[5] Tratado de la OMPI sobre Derecho de Autor (WCT) (1996), consultable en http://www.wipo.int/clea/docs/es/wo/wo033es.htm

respecto de sus obras, restrinjan actos que no estén autorizados por los autores concernidos o permitidos por la Ley."

Així dons, s'optava per sancionar els actes d'eludir una mesura tecnològica de protecció per dur a terme actes que, o bé no estiguessin autoritzats pels titulars de les obres, o bé no estiguessin autoritzats pels límits als drets d'autor que cada legislació contemplés – amb lo qual es deixava fora de perill l'exercici de les excepcions - .

Però la Comissió va preferir optar per una solució similar a la que donava la Digital Millennium Copyright Act (DMCA) nord-americana del 1998, i així al seu article 6.1 i 6.2 podem llegir el següent:

"1. Los Estados miembros establecerán una protección jurídica adecuada contra la elusión de cualquier medida tecnológica efectiva, cometida por una persona a sabiendas, o teniendo motivos razonables para saber que persigue ese objetivo.

2. Los Estados miembros establecerán una protección jurídica adecuada frente a la fabricación, importación, distribución, venta, alquiler, publicidad para la venta o el alquiler, o posesión con fines comerciales, de cualquier dispositivo, producto o componente o la prestación de servicios que:

a) sea objeto de una promoción, de una publicidad o de una comercialización con la finalidad de eludir la protección, o

b) sólo tenga una finalidad o uso comercial limitado al margen de la elusión de la protección, o

c) esté principalmente concebido, producido, adaptado o realizado con la finalidad de permitir o facilitar la elusión de la protección de cualquier medida tecnológica eficaz."

Per tant, la Directiva apostava no tant sols per sancionar els actes d'elusió de les MTP (en genèric i sense fer cap referència a aquells actes d'elusió que tinguessin per objectiu el poder exercir un acte contemplat com a excepció al dret d'autor en la legislació), si no que anava més enllà i sancionava també la fabricació, importació, distribució, venta, lloguer i possessió amb finalitats comercials.

Aquesta configuració legal ja ha portat als EEUU a la necessitat de dur a terme canvis que permetessin a les biblioteques exercir els límits que la DMCA els reconeixia, tot acceptant com a lícits aquells actes d'elusió (i per tant, la tinença de dispositius que els permetessin fer) que tinguessin com a objectiu el aconseguir el gaudiment de les excepcions.

I és que si es sanciona la fabricació i venda de dispositius que permetin trencar una mesura tecnològica de protecció no es reconeix – a diferència del que feia el Tractat de la OMPI – la possibilitat de que aquestes mesures hagin de ser eludides per poder exercir un acte reconegut com a límit.

Curiosament, al nostre país no ha calgut esperar a la transposició de la Directiva 2001/29/CE per veure com el marc legal sancionava qualsevol tipus d'activitat relacionada amb aquest tipus de dispositius. I és que la reforma del Codi Penal que està a punt d'entrar en vigor, ja ha modificat el marc legal en aquest sentit:

Código Penal, nuevo artículo 270.3 (LEY ORGÁNICA 15/2003, de 25 de noviembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal)

"3. Será castigado también con la misma pena quien fabrique, importe, ponga en circulación o tenga cualquier medio específicamente destinado a facilitar la supresión no autorizada o la neutralización de cualquier dispositivo técnico que se haya utilizado para proteger programas de ordenador o cualquiera de las otras obras, interpretaciones o ejecuciones en los términos previstos en el apartado 1 de este artículo."

4) Límits vs Contractes a l'entorn xarxa

Altre dels elements més controvertits que contemplava la Directiva al seu article 6 - en concret, al punt 4 de dit article 6 – era la situació dels límits en els entorns digitals.

A banda del problema de compatibilitat entre MTP i exercici dels límits comentat més amunt, la Directiva va optar per establir un sistema de garanties (força lax i que comentarem més avall) del qual deixava fora a aquelles obres o prestacions que haguessin estat contractades en l'entorn xarxa

Article 6.4, paràgraf 4

"*Lo dispuesto en los párrafos primero y segundo no será de aplicación a obras o prestaciones que se hayan puesto a disposición del público con arreglo a lo convenido por contrato, de tal forma que personas concretas del público puedan acceder a ellas desde un lugar y en un momento que ella misma haya elegido.*"

Així doncs, bases de dades, revistes electròniques, llibres electrònics i qualsevol altre tipus d'obra que contractem i que siguin consultables a través d'Internet quedaran subjectes als termes del que haguem signat per contracte sense poder acudir als sistemes de garanties que la Directiva proposa per la resta de tipus d'obres en cas de que els termes del contacte no respectin els límits que la legislació en matèria de drets d'autor pugui contemplar.

En principi, sembla lògic partir de la base de que quan un contracta una obra o prestació ha de comprovar que la llicència que se li ofereix li permetrà fer els usos que necessiti i, en cas negatiu, exigir que dits usos es contemplin. El que sembla que no ha tingut en compte el legislador europeu és que malauradament no sempre el nostre sector té marge per negociar les condicions que estableixin els contractes i llicències.

En aquest sentit, davant possibles divergències amb els proveïdors d'informació electrònica, el nostre sector no podrà acudir a les autoritats que a nivell estatal determini la futura llei de propietat intel·lectual per a resoldre controvèrsies, deixant l'impacte i les conseqüències d'aquesta situació en mans de la iniciativa privada – una iniciativa, que com hem dit, no sempre parteix d'una igualtat de forces –. Es crea així una diferenciació entre la regulació del món analògic i la del món digital (entès aquest últim com el món en xarxa) sense tenir en compte les situacions de monopolis que cada cop més es donen en el món dels proveïdors d'informació.

5) Manca de mecanismes de regulació de controvèrsies

La Directiva sembla – almenys en aparença – ser conscient de les col·lisions que es poden produir entre MTP i exercici dels límits que contempli la legislació en matèria de drets d'autor.

Es per això, que al seu article 6, punt 4, es dedica a establir un sistema de garanties per a protegir a certs límits contemplats a l'article 5 [6].

El problema d'aquest sistema de garanties és que, per una banda, no acull tots els límits que l'article 5 de la Directiva inclou, i per altra banda, és massa lax, limitant-se tan sols a indicar que els Estats Membres hauran de prendre "les mesures pertinents" sense aprofundir més en els possibles mecanismes a aplicar.

Així doncs, de nou en aquest important aspecte serà la lluita de forces a nivell de cada estat la que determinarà – si pot – la forma d'articular un sistema de protecció a les excepcions que es contempli a la llei. I, evidentment, en cas de no aconseguir una articulació clara i precisa, tot adoptant la mateixa fórmula emprada per la Directiva, es de preveure que moltes controvèrsies que surtin entre consumidors i titulars acabin sense solució o davant dels tribunals.

ELS INTENTS DE TRANSPOSICIÓ DE LA DIRECTIVA 2001/29/CE

Fins a dia d'avui, han estat dos els documents que reflectien els intents de portar a terme la transposició de la Directiva sobre drets d'autor i la conseqüent reforma de la llei de propietat intel·lectual actualment vigent a España.

El primer, de novembre de 2002, va ser presentat com un esborrany d'avantprojecte, mentre que el segon, de data gener 2003, ja es presentava com a avantprojecte.

Personalment, la valoració que puc fer d'aquests dos documents es diametralment oposada. Pel que fa a l'esborrany de novembre de 2002, considero que aquest va ser plantejat com un document on es cercava – i es trobava – l'equilibri entre els interessos en joc, donant una bona cobertura a les necessitats dels titulars alhora que es garantien els interessos dels usuaris de les seves obres.
Tot el contrari que l'avantprojecte de 2003, document on les biblioteques i centres similars sortien francament perjudicades per la nova redacció de l'actual article 37 de la llei, i on s'eliminaven alguns dels mecanismes d'equilibri que amb bon criteri s'havien inclòs a la proposta de 2002.

Passem a veure ara alguns dels articles que més directament poden incidir en el desenvolupament de les nostres tasques i en les dels nostres usuaris. Per qüestions de precisió, no faré una traducció al català dels articles del textos legals que es citen; el llenguatge que empren els juristes mai és gratuït i la seva interpretació està plena de matisos. Una incorrecta traducció por ser font de múltiples incorreccions i confusions innecessàries.

1. Article 37 "*Libre reproducción y préstamo en determinadas instituciones*"

La nostra actual llei de propietat intel·lectual (o TRLPI) contempla a l'article 37 un límit als drets d'autor a favor de les biblioteques gràcies al qual aquestes podem fer:

[6] Aquest sistema faria intervenir els Estats Membres en cas de divergències en l'exercici de les següents excepcions: article 5.2 a (límit al dret de reproducció, fotocòpies), 5.2 c (límit al dret de reproducció a favor de les reproduccions efectuades per biblioteques), 5.2 d (límit al dret de reproducció a favor dels enregistraments efímers realitzats per organismes de radiodifusió), 5.3 a (límit al dret de reproducció i comunicació pública a favor dels actes d'il·lustració amb finalitats educatives o de recerca científica), 5.3 b (límit al dret de reproducció i comunicació pública a favor de persones amb minusvalies), i 5.3 e (límit al dret de reproducció i comunicació pública a favor de la seguretat pública o els procediments administratius). No s'inclouen aquí ni el límit que permet la reproducció digital – article 5.2 b de la Directiva – ni tampoc el límit a favor de les biblioteques contemplat a l'article 5.3 n i del que parlarem més endavant en aquest article.

- reproduccions (fotocòpia i còpia digital) amb finalitats de recerca,
- préstec d'obres (llibres, audiovisuals, etc).

El propi article, determina el tipus d'institucions que poden acollir-se a aquest límit:

> *"1. Los titulares de los derechos de autor no podrán oponerse a las reproducciones de las obras, cuando aquéllas se realicen sin finalidad lucrativa por los museos, bibliotecas, fonotecas, filmotecas, hemerotecas o archivos, de titularidad pública o integradas en instituciones de carácter cultural o científico, y la reproducción se realice exclusivamente para fines de investigación.*
>
> *2. Asimismo, los museos, archivos, bibliotecas, hemerotecas, fonotecas o filmotecas de titularidad pública o que pertenezcan a entidades de interés general de carácter cultural, científico o educativo sin ánimo de lucro, o a instituciones docentes integradas en el sistema educativo español, no precisarán autorización de los titulares de los derechos ni les satisfarán remuneración por los préstamos que realicen."*

Per la seva banda, la Directiva contemplava els següents límits a favor d'aquests tipus d'institucions:

> "*5.2 c) en relación con actos específicos de reproducción efectuados por bibliotecas, centros de enseñanza o museos accesibles al público, o por archivos, que no tengan intención de obtener un beneficio económico o comercial directo o indirecto;"*
>
> *"5.3 n) cuando el uso consista en la comunicación a personas concretas del público o la puesta a su disposición, a efectos de investigación o de estudio personal, a través de terminales especializados instalados en los locales de los establecimientos mencionados en la letra c) del apartado 2, de obras y prestaciones que figuran en sus colecciones y que no son objeto de condiciones de adquisición o de licencia;"*
>
> "*5.3 o) cuando el uso se realice en otros casos de importancia menor en que ya se prevean excepciones o limitaciones en el Derecho nacional, siempre se refieran únicamente a usos analógicos y que no afecten a la libre circulación de bienes y servicios en el interior de la Comunidad, sin perjuicio de las otras excepciones y limitaciones previstas en el presente artículo. "*

El primer dels articles citats (5.2 c) seria un equivalent al nostre actual 37.1, amb la diferència de no establir les finalitats justificatives de les reproduccions acollides pel límit – a diferència del nostre 37.1, que limita les finalitats als actes de reproducció per finalitats de recerca –

Pel que fa a l'article 5.3 n, no trobem al nostre text legal un límit similar; la seva funció, permetre que les biblioteques posin a disposició dels seus usuaris, mitjançant consulta in situ (es a dir, als locals de les biblioteques i mitjançant terminals dedicats expressament a aquest ús) aquells materials que es trobin al seu fons – i que, per tant, prèviament s'han digitalitzat – i que no siguin objecto d'adquisició ni de llicència.

Finalment, l'article 5.3 o conté la regla que permetria mantenir aquells límits que, tot i no estar contemplats a la llista de l'article 5 (recordem que es tracta d'una llista tancada), sí que estiguin contemplats a les legislacions de cada Estat Membre sempre i quan aquests límits afectin a usos analògics – seria el cas del nostre límit de préstec contemplat a l'article 37.2 –

Veiem ara com van ser tractats aquests límits als documents de transposició:

TEXTO DEL ARTÍCULO 37 DEL BORRADOR DE ANTEPROYECTO DE LEY DE REFORMA DEL TRLPI EN SU VERSIÓN DE NOVIEMBRE 2002:

"**Actos específicos de reproducción, préstamo y consulta mediante terminales especializados en determinados establecimientos**

Las bibliotecas, fonotecas, filmotecas o hemerotecas ***accesibles al público*** *y las que pertenezcan a instituciones docentes integradas en el sistema educativo español, así como los museos y archivos, podrán llevar a cabo sin autorización del autor los actos siguientes:*

a) La reproducción, sin ***finalidad lucrativa directa o indirecta****, para conservación o* ***investigación****. Asimismo será lícita la reproducción necesaria para llevar a cabo la comunicación o puesta a disposición para consulta a la que se refiere el párrafo c).*

b) El préstamo de las obras incluidas en sus colecciones u ***obtenidas de otras instituciones análogas****.*

c) La comunicación o puesta a disposición de personas concretas del público, mediante red cerrada interna y a través de terminales especializados instalados en los locales de los propios establecimientos destinados a consulta pública, de las obras ya divulgadas que figuren en sus colecciones, siempre y cuando la utilización sea a los exclusivos efectos de ***investigación*** *o* ***estudio personal*** *y las obras afectadas no sean objeto de condiciones de adquisición o de licencia.*"

Per una banda, podem observar com la redacció donada a l'esborrany d'avantprojecte de 2002 adoptava el terme "*accessibles al públic*" en comptes de la fórmula "*de titularitat pública*" que fa servir l'actual 37.2. Evidentment, en castellà no són conceptes equivalents amb la qual cosa aquesta modificació suposava obrir el número de biblioteques i centres similars que podien gaudir dels límits previstos.

Pel que fa a les finalitats que havien de justificar les reproduccions acollides al límits, veiem que no només es reconeixia la finalitat de recerca si no que – per fi – es donava cabuda a l'altra gran funció que realitzen les biblioteques i centres similars: la conservació. Es veia així reconeguda a la llei de propietat intel·lectual una activitat que altres disposicions que afecten als nostres centres ja reconeixen explícitament.

En relació al préstec d'obres, l'aclariment formulat amb la frase "*u obtenidas de otras instituciones análogos*" posava fi als dubtes que en ocasions s'han generat al nostre sector sobre si l'actual article 37.2 també recollia el préstec interbibliotecari[7].

Finalment, pel que fa al límit de la Directiva contemplat a l'article 5.3 n, l'esborrany l'incorporava en termes molt similars als que donava el text original (guanyaven així les biblioteques i centres similars un nou límit que es permetria realitzar actes de comunicació pública – si bé, molt limitats pel text de la pròpia Directiva -). L'única diferència destacable era la indicació "*mediante red cerrada interna*", aclariment que al meu entendre

[7] Al meu parer, aquest dubte es podia resoldre ràpidament acudint a la Directiva 92/100/CEE de préstec i consultant el seu *considerando* número 13, que deixa fora de la definició de préstec aquell que es implica "*la puesta a disposición entre entidades accesibles al público*"

Copyright © Biblioteca Virtual de la UOC, 2004

intentava superar certa confusió implícita al propi article – en concret, si la ubicació del servidor havia de coincidir amb el lloc on es portés a terme la consulta de l'usuari –

En resum, la proposta de l'esborrany d'avantprojecte era molt positiva per les biblioteques i centres similars al donar acollida a una sèrie d'activitats, inherents a la nostra funció i que amb l'actual marc legal no tenien una cobertura via excepcions.

Però aquesta aposta decidida i positiva a favor de les biblioteques i els seus servies es va veure enfosquida per la proposta que realitzava l'avantprojecte conegut al gener de 2003:

> **TEXTO DEL ARTÍCULO 37 DEL ANTEPROYECTO DE LEY DE REFORMA DEL TRLPI EN SU VERSIÓN DE ENERO 2003:**
>
> "**Actos específicos de reproducción, préstamo y consulta mediante terminales especializados en determinados establecimientos**
>
> *Los museos, archivos, bibliotecas, hemerotecas, fonotecas y filmotecas* ***de titularidad pública*** *y los que pertenezcan a instituciones de carácter cultural, científico o a instituciones docentes integradas en el sistema educativo español,* ***siempre que no tengan fines directa o indirectamente comerciales****, podrán llevar a cabo sin autorización del autor los actos siguientes:*
>
> > *a) La reproducción, sin* ***finalidad lucrativa****, para fines de conservación o* ***investigación, siempre que éstos les fueran reconocidos como propios a la institución en su normativa correspondiente****. Asimismo será lícita la reproducción necesaria para llevar a cabo la comunicación o puesta a disposición para consulta a la que se refiere el párrafo c).*
> >
> > *b) El préstamo de las obras incluidas en sus colecciones u* ***obtenidas de otras instituciones análogas****.*
> >
> > *c) La comunicación o puesta a disposición de personas concretas del público, mediante red cerrada interna y a través de terminales especializados instalados en los locales de los propios establecimientos destinados a tal fin, de las obras ya divulgadas que figuren en sus colecciones, siempre y cuando la utilización sea a los exclusivos efectos de* ***investigación*** *y las obras afectadas no sean objeto de condiciones de adquisición o de licencia.*"

El primer que podem observar és que la nova redacció torna a la fórmula actual de "titularitat pública" un mal menor tenint en compte que el concepte de biblioteques públiques al nostre país s'associa clarament amb aquest origen funcional – i, per altra banda, la indicació de pertinença a institucions de caràcter cultural, científic o docents dona cabuda a aquelles biblioteques i centres similars que, sense tenir el seu origen en l'Administració, donen un servei i compleixen amb uns objectius similars –

Però la redacció va més enllà; no només cal ser de titularitat pública, cal a més demostrar que no tenim cap mena de finalitat comercial directa o indirecta.
Això no és només una interpretació lliure del text de la Directiva (al seu redactat, eren els actes de reproducció els que no havien de perseguir un benefici econòmic o comercial directe o indirecte, no pas les institucions que el duien a terme; sens dubte, la diferència és substancial) si no que a més, porta a qüestionar la finalitat social de tota biblioteca pública – com si es volgués a tota costa demostrar que una finalitat social entra en competència amb les activitats comercials que es puguin fer al sector privat –

Dons bé, aquesta premissa – es a dir, que les biblioteques públiques demostrin que no tenen una finalitat directa o indirectament comercial; per cert, com establir una finalitat indirectament comercial?, potser, com han fet a UK, en funció de si el nostre usuari és beneficia comercialment dels serveis que li donem?, i per tant, haurem d'investigar si el nostre usuari aconsegueix això per no incórrer en un incompliment de la llei? -, condiciona tots els límits dels quals ens podrem beneficiar:

- només podrem fer reproduccions amb finalitats de recerca i de conservació, sempre que no tinguem finalitats comercials directes o indirectes i a més (per si no era ja prou gran el despropòsit de l'article) sempre i quan tinguem aquestes funcions reconegudes a les normatives corresponents (per tant, o bé comencem a repassar dites normatives per tal de comprovar que efectivament diuen que les nostres institucions tenen com a funcions el recolzament a la recerca i la conservació d'obres o podem començar a parlar de "biblioteques de recerca" i "biblioteques de conservació" en sentit estricte)

- només podrem fer préstec sempre que no tinguem finalitats comercials directes o indirectes (s'entendrà com a finalitat comercial indirecta que els nostres usuaris s'estalviïn el preu de llogar un material audiovisual al fer servir els nostres serveis de préstec?)[8]

- només podrem posar a disposició del públic i en els termes que estableix l'article 5.3 n de la Directiva (bé, de fet, no en els termes exactes, per que l'avantprojecte eliminava la referència a l'estudi personal, deixant com a única finalitat justificativa d'aquest límit la recerca – i pel que sembla, no a totes les biblioteques es fa recerca! -) sempre que no tinguem finalitats comercials directes o indirectes.

Considero especialment greus algunes de les modificacions que es proposaven en aquest article, ja que no només no reconeix la funció i objectius de les nostres institucions si no que a més pretenia establir un sistema totalment incoherent amb la naturalesa de biblioteques públiques.

2. Article sobre cita i il·lustració amb finalitats educatives i de recerca científica

El nostre actual TRLPI contempla al seu article 32 el límit de cita

TEXTO DEL ARTÍCULO 32 DEL TRLPI (REAL DECRETO LEGISLATIVO 1/1996):

"***Artículo 32. Citas y reseñas***

Es lícita la inclusión en una obra propia de fragmentos de otras ajenas de naturaleza escrita, sonora o audiovisual, así como la de obras aisladas de carácter plástico, fotográfico figurativo o análogo, siempre que se trate de obras ya divulgadas y su inclusión se realice a título de cita o para su análisis, comentario o juicio crítico. Tal utilización sólo podrá realizarse ***con fines docentes o de investigación****, en la medida justificada por el fin de esa incorporación e indicando la fuente y el nombre del autor de la obra utilizada.*

[8] En relació al préstec d'obres efectuat per biblioteques s'ha obert durant aquest any un problema addicional i que és la pretensió dels titulars de rebre una remuneració per aquest tipus d'ús. En ares d'aconseguir un article d'extensió coherent, no entraré aquí a debatre sobre aquest important tema – debat que sens dubte donaria per un altre article de la mateixa extensió d'aquest -. En tot cas, els lectors poden conèixer el punt de vista defensat pel Grup BPI de FESABID consultant l'informe que sobre aquest tema acaben de presentar al Ministeri d'Educació (http://www.fesabid.org/federacion/gtrabajo/bpi/informeprestamo.pdf)

Las recopilaciones periódicas efectuadas en forma de reseñas o revistas de prensa tendrán la consideración de citas."

La seva actual redacció es causa encara de certa controvèrsia judicial degut al seu caràcter excessivament restrictiu al subjectar el seu exercici a les finalitats docents i de recerca, quan es evident que qualsevol persona pot citar en un moment donat fora d'aquestes finalitats; la solució al dilema passa per, o interpretar de forma molt àmplia els conceptes de finalitat docent o de recerca (lo que pot portar a desvirtuar-los) o per no considerar cita usos que en realitat ho són –

Veiem ara quin tractament feia d'aquest article l'esborrany d'avantprojecte:

TEXTO DEL ARTÍCULO 32 DEL BORRADOR DE ANTEPROYECTO DE LEY DE REFORMA DEL TRLPI EN SU VERSIÓN DE NOVIEMBRE 2002:

"***Cita e ilustración de la enseñanza e investigación***

1 Es lícita la inclusión en una obra propia de fragmentos de otras ajenas de naturaleza escrita, sonora o audiovisual, así como la de obras aisladas de carácter plástico, fotográfico, figurativo o análogo, siempre que se trate de obras ya divulgadas y su inclusión se realice para su análisis, comentario, juicio crítico, reseña o un fin similar, en la medida justificada por el fin de esa incorporación e indicando, salvo cuando resulte imposible, la fuente y el nombre del autor de la obra utilizada.

En las condiciones antes expresadas, se permiten las citas de artículos periodísticos y publicaciones periódicas, para la elaboración de revistas de prensa. Se entiende por revista de prensa a estos efectos la exposición sumaria de lo publicado en los medios de comunicación.

2. No se necesitará autorización del autor cuando la utilización de obras protegidas se haga únicamente para la ilustración con fines educativos o de investigación científica, en la medida justificada por la finalidad no comercial perseguida, siempre que se trate de obras ya divulgadas y, salvo en los casos en que resulte imposible, se incluyan el nombre del autor y la fuente. ***Los supuestos y condiciones para el disfrute de este límite se determinarán reglamentariamente.***"

Veiem que l'esborrany apostava per treure la limitació en relació a les finalitats exclusives sota les quals es podia exercir el límit de cita – fins docents o de recerca -, alhora que modificava, tot aclarint i restringit, el concepte de revista de premsa.
Darrera d'aquesta última modificació hi ha l'actual problema en relació a l'exercici del límit de cita per part de les empreses de *press cliping*, que ha portat a la creació de GEDEPRENSA, entitat de gestió que representa a grans editorials de comunicació escrita, i que reclama que l'activitat de *press cliping* quedi subjecta a les llicències pertinents que ells concedirien[9].

[9] El darrer capítol, però que de ben segur no serà pas l'últim, d'aquesta particular lluita el trobem en la Resolución del Tribunal de Defensa de la Competencia de 10 de maig de 2004 (Expte. A 334/03, Acuerdo-Marco Propiedad Intelectual), resolució que va ser favorable als interessos de les empreses de *press cliping*. Consultable a través de la web del TDC http://www.tdcompetencia.org/index.htm

A continuació, es produïa una important incorporació dins de l'actual article 32 del TRLPI, i és que l'esborrany apostava per crear un nou límit per afavorir la il·lustració amb finalitats educatives o de recerca científica en els mateixos termes que va establir la Directiva al seu article 5.3 a:

> "*a) cuando el uso tenga únicamente por objeto la ilustración con fines educativos o de investigación científica, siempre que, salvo en los casos en que resulte imposible, se indique la fuente, con inclusión del nombre del autor, y en la medida en que esté justificado por la finalidad no comercial perseguida;*"

Aquest nou límit, pensat especialment per afavorir les activitats docents i de recerca en l'ensenyament a distància – recordem que és un límit al dret de reproducció i al dret de comunicació pública -, permetria donar acollida a tot una sèrie d'usos que es fan habitualment en els entorns d'aprenentatge i que no poden ser considerats com a cita (ja que aquesta suposa la inclusió en una obra pròpia de fragments d'altra aliena). Seria el cas, per exemple, de fer servir fragments d'obres per fer comentaris de text, aclarir punts prèviament exposats pel docent, etc.

Malauradament, tampoc en aquesta ocasió es va mantenir el plantejament iniciat a l'esborrany, i així, al text d'avantprojecte de gener de 2003 podem llegir el següent:

> **TEXTO DEL ARTÍCULO 32 DEL ANTEPROYECTO DE LEY DE REFORMA DEL TRLPI EN SU VERSIÓN DE ENERO 2003:**
>
> "***Cita e ilustración de la enseñanza e investigación***
>
> *1 Es lícita la inclusión en una obra propia de fragmentos de otras ajenas de naturaleza escrita, sonora o audiovisual, así como la de obras aisladas de carácter plástico, fotográfico, figurativo o análogo, siempre que se trate de obras ya divulgadas y su inclusión se realice* ***a título de cita*** *para su análisis, comentario, juicio crítico o reseña,* ***en la medida justificada por el fin docente o de investigación*** *de esa incorporación e indicando, salvo cuando resulte imposible, la fuente y el nombre del autor de la obra utilizada.*
>
> *En las condiciones antes expresadas, se permiten las citas de artículos periodísticos y publicaciones periódicas, para la elaboración de revistas de prensa. Se entiende por revista de prensa a estos efectos la exposición sumaria de lo publicado en los medios de comunicación.*"

Aquesta nova proposta de redacció, suposava tornar a subjectar l'exercici del límit de cita a les finalitats docents o de recerca, alhora que estenia dit requisit a la citació d'articles periodístics i publicacions periòdiques per a fer revistes de premsa i eliminava la inclusió del nou límit a favor de la il·lustració de l'ensenyament i la recerca.

Una possible explicació que ens permetria entendre la desaparició d'aquest nou límit la podríem trobar en la certa indefinició amb la qual l'esborrany d'avantprojecte l'incorporava al nostre marc legal. I és que el fet que es deixés per a un desenvolupament reglamentari posterior la determinació dels casos i les condicions sota les quals es podria exercir aquest límit no va agradar gaire als titulars dels drets d'autor.

En tot cas, és sens dubte el sector educatiu, i especialment l'universitari, el que haurà de demanar i argumentar la necessitat d'aquest nou límit davant els responsables de dur a terme la modificació de la llei de propietat intel·lectual.

Copyright © Biblioteca Virtual de la UOC, 2004

3. Article 31.2, còpia privada

Un altra dels articles del TRLPI que es va ser tractat amb força diferència pels dos textos aquí comentats, va ser l'article 31 de reproducció sense autorització i en concret, el seu apartat 2, relatiu a la denominada còpia privada.

L'actual article 31.2 estableix el següent:

TEXTO DEL ARTÍCULO 31 DEL TRLPI (REAL DECRETO LEGISLATIVO 1/1996):

"***Artículo 31. Reproducción sin autorización***
1. Las obras ya divulgadas podrán reproducirse sin autorización del autor y sin perjuicio en lo pertinente, de lo dispuesto en el artículo 34 de esta Ley, en los siguientes casos:
(...)
2.º Para uso privado del copista, sin perjuicio de lo dispuesto en los artículos 25 y 99 a) de esta Ley, y siempre que la copia no sea objeto de utilización colectiva ni lucrativa. (...)"

[Está sujeta al pago de remuneración por copia privada que establece el artículo 25]

Veiem ara el tractament que d'aquest límit feia l'esborrany de novembre de 2002:

TEXTO DEL ARTÍCULO 6 DEL BORRADOR DE ANTEPROYECTO DE LEY DE REFORMA DEL TRLPI EN SU VERSIÓN DE NOVIEMBRE 2002:

"***Se procede a reformar la rúbrica y el contenido del artículo 31 del Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual, que pasan a ser los siguientes****:*

Reproducciones provisionales exentas y copia privada
1. Están exentos del derecho de reproducción los actos de reproducción provisional a los que se refiere el artículo 18 de esta Ley que, además de carecer por sí mismos de una significación económica independiente, sean transitorios o accesorios y formen parte integrante y esencial de un proceso tecnológico cuya única finalidad consista en facilitar:

a) Una transmisión en red entre terceras partes por un intermediario o
b) Una utilización lícita, entendiendo por tal la autorizada por el titular del derecho o no restringida por la Ley.

2. No necesita autorización del autor la reproducción, en cualquier soporte y por cualquier procedimiento técnico, de obras ya divulgadas, cuando se lleve a cabo para uso privado del copista y la copia obtenida no sea objeto de utilización colectiva ni lucrativa, sin perjuicio de la remuneración equitativa prevista en el artículo 25 de esta Ley. Quedan excluidas de lo dispuesto en este apartado las bases de datos electrónicas y, en aplicación del artículo 99 párrafo a) de esta Ley, los programas de ordenador.

A los efectos de lo dispuesto en el párrafo anterior de este apartado no tendrán la consideración de reproducciones para uso privado las efectuadas en establecimientos dedicados a las reproducciones para el público o que tengan a disposición del público los equipos, aparatos y materiales para su realización."

Per una banda, veiem que s'incorporava l'article 5.1 de la Directiva (l'únic de caràcter obligatori a nivell de transposició com hem comentat més amunt i que afecta a les reproduccions provisionals), alhora que es feia un aclariment llargament defensat pels titulars dels drets d'autor sobre quin tipus de còpies no han de ser considerades com a privades (això seria les còpies realitzades a establiments dedicats a reproduccions per al públic – per exemple, copisteries – i les còpies per ús privat realitzades a establiments que posin aparells o materials per a la reproducció a disposició del públic).

Aquest aclariment suposa de facto considerar com a còpies privades aquelles que, a més de reunir els requisits de ser per ús privat del copista i no fer servir la còpia de forma col·lectiva ni lucrativa, es facin amb els materials i aparells que siguin propietat del copista. Això sens dubte obrirà de nou un element que el Grup BPI de FESABID ja va exposar a l'any 1999 en el seu informe sobre el conveni tipus de CEDRO en relació a l'activitat reprogràfica.

I és que si les còpies que realitzen els nostres usuaris amb les màquines fotocopiadores que hi als establiments de les biblioteques no poden ser considerades com a còpies privades caldrà que, a les llicències que les biblioteques signin amb CEDRO per aquelles fotocopies que no es puguin justificar en base a cap límit, es descompti el cànon per còpia privada que prèviament s'ha pogut pagar a través de la màquina fotocopiadora (en cas contrari, estaríem pagant dos cops per una mateixa fotocopia: 1 en concepte de còpia privada – que a més no fem segons la llei – i un altra en concepte de la llicència que signem amb aquesta entitat de gestió[10])

Per altra banda, l'esborrany anava més lluny, i al seu article cinquè de reforma de l'article 25 del TRLPI (article que regula el cànon per còpia privada) establia el següent:

"*3. La remuneración se determinará para cada modalidad en función de los equipos o aparatos y materiales idóneos para realizar las reproducciones a las que se refiere el apartado 1, fabricados en territorio español o adquiridos fuera del mismo para su distribución comercial o utilización dentro de dicho territorio.* ***Reglamentariamente podrán establecerse excepciones al pago de la remuneración a favor de personas físicas o jurídicas atendiendo a las circunstancias de la adquisición y a la peculiaridad del uso o explotación a que se destinen los mencionados equipos o aparatos y materiales****."*

Així doncs, s'apostava per un desenvolupament posterior que permetés excloure del pagament del cànon per còpia privada a aquelles activitats que no tinguessin tal consideració. Això suposaria solucionar un dels grans temes que actualment s'està debatent; i és que la extensió indiscriminada de cànons que graven materials i aparells de reproducció (tipus el cànon establert als CD i DVD verges fruit de l'acord SGAE-ASIMELEC) s'està fent sense tenir en compte que molts de dits aparells i suports no s'estan destinant a fer còpies privades d'obres protegides.

[10] Informe sobre el Convenio-tipo entre determinadas instituciones y CEDRO, sobre actividad reprográfica, consultable a http://www.fesabid.org/federacion/gtrabajo/bpi/fotocop.htm

Aquesta aposta per una solució d'equilibri i equitat econòmica va desaparèixer del text d'avantprojecte de gener de 2003, demostrant una vegada més la negativa de certs sectors de titulars a negociar una solució justa per a totes les parts implicades (no es tracta de negar-los el dret a rebre una remuneració equitativa per les còpies privades de les seves obres, si no tant sols de fer que cobressin una remuneració per allò per lo qual han de cobrar)

CONCLUSIONS

Els articles exposats fins aquí són alguns, encara que no tots, dels punts que han estat i sens dubte seran els més controvertits durant el procés de transposició de la Directiva 2001/29/CE de drets d'autor [11].

Tot i que la Directiva, per la seva pròpia configuració, obria la porta als futurs debats i controvèrsies en aquesta matèria a nivell de cada Estat Membre, des del nostre sector es viu amb certa inquietud l'evolució del tema que hi ha hagut fins ara.

Membre que l'esborrany de l'any 2002 demostrava una gran sensibilitat envers el nostre sector i sobre tot, un esperit d'equilibri entre tots els interessos en joc, l'avantprojecte de 2003 decantava la balança a favor dels titulars sense tenir en compte la necessitat de fer compatibles les legítimes reivindicacions dels titulars amb les també legítimes reivindicacions dels usuaris i consumidors.

Tot i que actualment semblen descartats els dos plantejaments plasmats ens aquests documents, el que és cert és que la discussió i el perill pel nostre sector encara continua. La pressió que poden exercir titulars i els seus representants (des d'entitat de gestió, passant per grans companyies editorials, discogràfiques i cinematogràfiques) sembla difícil de contrarestar per un sector com el nostre, amb menys recursos, menys experiència alhora de fer i coordinar *lobbys* i – també s'ha de dir – amb menys coneixements en aquesta important matèria.

Tot i així, hem d'aconseguir fer entendre als organismes públics la importància d'aconseguir un marc legal equilibrat i que ens permeti seguir operant en condicions, oferint serveis de qualitat als nostres usuaris. Per això, és indispensable que entenguin que tot i els canvis i perills que la tecnologia ha introduït en el món dels drets d'autor – canvis i perills que de fet vam motivar l'aparició de la pròpia directiva – els nostres objectius i finalitats continuen sent les mateixes.

Penalitzar l'ús de la tecnologia per se, sense tenir en compte els objectius als que serveix, només aconseguirà encarir l'accés a la informació i engrandir la denominada esquerda digital.
En aquest sentit, el Grup BPI de FESABID continuarà treballant per portar davant el Ministeri els plantejaments del nostre sector, tot buscant una solució adient per donar cabuda a totes les qüestions que actualment estan en debat.

[11] Per acabar de conèixer l'opinió del Grup BPI de FESABID sobre les diferents propostes de modificació del TRLPI coneguts fins ara, podeu consultar les al·legacions que dit grup va presentar al Ministeri:
- al·legacions a l'esborrany de 2002:
http://www.fesabid.org/federacion/gtrabajo/bpi/AlegacionesFESABIDNov02.pdf
- al·legacions a l'avantprojecte de 2003:
http://www.fesabid.org/federacion/gtrabajo/bpi/alegacionesfesabidfebrero2003.htm

Però a banda d'aquesta tasca, també serà sens dubte molt important l'actitud activa que el nostre sector i els seus responsables tinguin en aquest procés. A favor nostre tenim el fet de no defensar uns interessos sectorials ni econòmics, a diferència d'altres parts implicades, si no un interès social i públic que ha de veure's ben reflectit a la futura llei de propietat intel·lectual.

Copyright © Biblioteca Virtual de la UOC, 2004